1857. N°. 126.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 21 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 October.

Voor de Waalsche gemeente hier ter stede was het Zondag ll. »het feest der vernieuwing des tempels.” In het voorjaar hadden HH. Kerkvoogden besloten, uithoofde aanzienlijke herstellingen van het inwendige des kerkgebouws dringend noodzakelijk waren, dit werk op eene groote schaal aan te vatten en eene geheele vernieuwing van dat gedeelte tot stand te brengen. Nadat de zich opgedaan hebbende bezwaren gelukkig waren uit den weg geruimd, werd dit werk opgedragen aan onze stadgenooten, de HH. Franchimon, du Croix en Visser, die zulks op eene allezins verdienstelijke wijze mogten ten uitvoer brengen. Gedurende den tijd van vier maanden, tot genoemd werk vereischt, werden de godsdienst-oefeningen geregeld gehouden in de kerk der Doopsgezinde gemeente, daartoe bereidvaardig afgestaan, en eergisteren mogt de gemeente het voorregt genieten weder in haar vernieuwd bedehuis te zamen te komen. De Wel-Eerw. Heer D. Chantepie de la Saussaye, in het morgenuur voor haar opgetreden, hield eene voortreffelijke en op de plegtigheid van den dag toepasselijke rede, naar aanleiding van II Chron. XV vs. 8–15. Spreker, wiens hoofddoel blijkbaar was, de gemeente tot de regte waardering harer godsdienstige voorregten aan te sporen, en tot eene godsvereering in geest en in waarheid op te leiden, liet echter niet na, bij die gelegenheid eene gepaste hulde te brengen aan de Doopsgezinde broeders, die door het afstaan van hun kerkgebouw de gemeente zoo zeer aan zich verpligt hadden, en ook den welverdienden dank der gemeente te betuigen aan HH. Kerkvoogden, die zich allen, slechts één uitgezonderd, als zijnde reeds tot zijne eeuwige woning opgeroepen, in den goeden uitslag hunner ijverige bemoeijingen mogen verheugen.

— Gisteren werd voor de Regtbank te Amsterdam het geding voortgezet over den eigendom van den Haarlemmermeer tusschen de stad Leyden en den Staat der Nederlanden. Aan het woord was de Heer Mr. Donker Curtius, voor den Staat, die de gronden door den vorigen pleiter aangevoerd, bestreed. Op Donderdag aanst. voortzetting dezer zaak, zullende alsdan de Heer Mr. S. P. Lipman voor de stad Leyden het woord voeren.

— Volgens berigt uit Napels had de Prins van Oranje, onder begeleiding van eenige gidsen, die hem voor de gevaarlijkste plaatsen waarschuwden, den Vesuvius beklommen. Die berg vertoonde gedurende de laatste dagen een ontzagwekkend schouwspel.

— Het *Dagbl. v. 's Grav.* deelt uit een brief, geschreven aan boord van de *Groningen*, ter reede van Napels, de volgende bijzonderheden mede omtrent de reis van den Prins van Oranje: Den 29sten Sept. des avonds, kwamen wij te Palermo, de hoofdstad van het schoone Sicilië, aan, waar de Prins dadelijk een bezoek van den militairen Gouverneur ontving, die Z. K. H. eene eerewacht aanbood, waarvoor echter minzaam bedankt werd. Den volgenden ochtend ging de Prins met gevolg naar den wal, bezigtigde het Koninklijk paleis, de kathedralen, alsmede een prachtigen tuin, die, naar ik meen, Butera heet. Weder aan boord teruggekeerd zijnde, ontving Z. K. H. een bezoek van den Opperbevelhebber der Siciliaansche zee- en landmagt. Des middags bevond zich de Nederl. Consul bij den Prins aan tafel; terwijl Z. K. H. met zijn gevolg des avonds de voorstelling in de opera bijwoonde. Den volgenden dag (1 Oct.) bezocht de Prins de vermaarde, een uur buiten de stad gelegene kerk van Moreal, waarvan wijlen de Russische Keizer Nicolaas, tijdens zijn bezoek in 1846, zeide, dat wanneer men deze kerk aanschouwd had, men geene andere meer behoefde te zien. Het gewelf en de muren van dit luisterrijke kerkgebouw bestaan geheel uit mozaïk; terwijl zijn verdere rijkdom alle beschrijving te boven gaat. De Abt van het klooster, waartoe deze kerk behoort, deed met de Geestelijken der kerk en den Chef der troepen van de bezetting te dier plaatse, al het mogelijke om den Prins al het merkwaardige, niet alleen van de kerk maar ook van het klooster, 't welk eene bibliotheek met hoogst zeldzame, overoude manuscripten bevat, aan te toonen. Daarna reed Z. K. H. naar het Capucijner-klooster, dat mede in allen deele het bezoek waardig is; vervolgens werden de catacomben bezocht, waar niet enkel de plegtige stilte en een tal van zinnebeelden den bezoeker herinneren, dat hij zich in het gebied der dooden bevindt, maar waar dit ook op eene nog veel aanschouwelijker wijze wordt verkondigd: immers niet minder dan 16,000 mummiën staan daar in rijen geschaard of liggen er ten toon gesteld. Na deze sombere verblijven vaarwel gezegd te hebben, bezocht de Prins nog een zeer oud Saraceensch slot, Cisa genaamd, waarvan de overblijfselen getuigen, dat het in der tijd allerprachtigst moet zijn geweest. De beide volgende dagen werden door den Prins besteed om de verdere merkwaardigheden van Palermo en omstreken te bezigtigen, terwijl wij in den namiddag van den 3den naar Napels stoomden.

Den 4den in den ochtendstond, kwamen wij daarop de reede aan, en zagen de hoofdstad van het Koningrijk der Beide Siciliën in al haren glans en in hare gansche uitgestrektheid voor ons liggen, met haar prachtig panorama van paleizen, kasteelen, torens, obelisken, kerken en andere openbare en grootsche gebouwen, met haar weelderig plantsoen, en met den Vesuvius en de Apennijnen op den achtergrond. Uit de baai gezien, levert Napels een allerprachtigst en betooverend gezigt op. Eene menigte Autoriteiten kwamen den Prins hare hulde brengen, en uit naam van Z. M. den Koning, die te Gaëta verblijf houdt, de welwillendste aanbiedingen doen; o. a. werd er op aangedrongen, dat de Prins een der Kon. paleizen zou betrekken, van hofrijtuigen en hofbedienden en van de Kon. loges in de verschillende schouwburgen gebruik zou maken enz., van welke laatste aanbiedingen de Prins alleen die omtrent de equipagien en de loges aannam. Er had dien avond, ter gelegenheid van den verjaardag van 's Konings broeder, den Graaf d'Aquila, in den schouwburg van San Carlo eene gala-voorstelling plaats. Dit is de tweede schouwburg in grootte, welke Europa bezit, eene zaal zoo reusachtig groot, dat zangers, wier stem niet ongemeen krachtig is, hier niet behoeven op te treden, daar men hen anders naauwelijks zou hooren. Na afloop van den aan boord gehouden maaltijd, waaraan onderscheidene hooge personadien deelnamen, werd deze voorstelling door den Prins en HD. gevolg bijgewoond. Des Maandags (5 Oct.) nam de Prins eenige der merkwaardigste bijzonderheden van Napels in oogenschouw; o. a. legde Z. K. H. een bezoek af in het Museo Borbonico, beroemd om zijne rijke verzamelingen van standbeelden, meesterstukken van schilderkunst en zeldzame boekwerken en oudheden, alsook om het aantal zich daar bevindende voorwerpen, die uit de oude weergevonden steden Herculaneum en Pompeji zijn opgedolven. Eergisteren (6 Oct.) heeft de Prins van Oranje een belangrijken rid in de omstreken der stad gemaakt, en 's avonds den schouwburg bezocht; terwijl gisteren onze Kroonprins reeds vroegtijdig door den Graaf d'Aquila met een Kon. stoomvaartuig afgehaald werd, om den Koning van Napels te Gaëta een bezoek te brengen, van welken togt de Prins ten 10 ure 's avonds aan boord terugkeerde, zeer voldaan, zoo het scheen, over zijne ontvangst aan het Hof en bij den Koning, die Z. K. H. tot Grootkruis van de orde van Ferdinand benoemd heeft.

De Prins geniet de beste gezondheid, en ziet zich daardoor in staat gesteld al het mogelijke nut van zijne reis te trekken. Hier, even als overal elders, wedijvert men om Z. K. H. alle genoegens te bezorgen, en in een betrekkelijk kort tijdsbestek zooveel te laten zien en te doen genieten als mogelijk is.

— In den tuin van den Heer Macalester Loup, onder Oegstgeest, kan men een appelboom bezigtigen, die voor de tweede maal gedurende dit jaar in bloei staat.

— De Commissie tot de zaken der Protestantsche kerken in Neêrlands Oost- en West-Indië, is door 's lands regering uitgenoodigd, om spoedig eene voordragt te willen doen van een predikant of candidaat tot de H. dienst: vooreerst tot vervulling van de vacature bij de Oost-Indische kerken, ontstaan ten gevolge der eervolle aftreding met pensioen van den Heer S. A. Buddingh; ten andere tot aanvaarding van eene standplaats als predikant op het eiland Aruba, met eene jaarwedde van *f* 2000.

— Het getal jongens dat thans aan de landbouw-kolonie Nederlands Mettray bij Zutphen wordt opgeleid, bedraagt ruim 140. Onlangs zijn vijf jongens, die den leeftijd bereikt hadden om de kolonie te verlaten, naar Zuid-Afrika vertrokken en tot heden heeft het bestuur nog geene redenen van ontevredenheid over één der vertrokkenen vernomen.

— Door het Prov. Hof van Friesland is dezer dagen de zaak behandeld der beschuldigden in den stouten diefstal, met bedreiging van moord, in Julij ll. te Aalsum gepleegd, waarvan wij vroeger melding hebben gemaakt. Een der beschuldigden is tot 15 jaren tuchthuisstraf veroordeeld, twee anderen tot eene gelijke straf voor 12 en 6 jaren, de vierde tot 3 jaren correctionele gevangenisstraf, terwijl de vijfde, bij gebrek aan bewijs, werd vrijgesproken.

— Diakenen der Herv. gemeente te Franeker hebben van een onbekende *f* 4000 ontvangen, als eene bijdrage voor het fonds ten behoeve van het Diaconie-Weeshuis.

— Te Wissekerke (Zeeland) is door Mej. C. J. Vader aan de gemeente een armenhuis geschonken, ter verpleging van 24 à 25 personen. De inwijding daarvan heeft reeds plaats gehad.

— Te Heinkenszand (Zeeland) wilde een paar zich in ondertrouw doen opnemen. Bij het naslaan der registers van den Burgerlijken Stand bleek het dat de bruid aldaar als manneIijk persoon onder den naam van Jacob te boek stond, in plaats van als vrouwelijk onder den naam van Jacoba.

— De Arr.-Regtbank te Breda heeft den Directeur van het Broederhuis

te Oudenbosch, die teregt stond wegens het op verboden wijze vervaardigen van zeep, van alle regtsvervolging ontslagen.

— Het gemeentebestuur van Breda zal voor eigen rekening eene gazfabriek aanleggen.

— In betrekking met het bij de Tweede Kamer aanhangig ontwerp van wet, tot herziening van de wet op het personeel, zijn bij de Kamer verschillende adressen ingekomen, o. a. van bestuurders van het krankzinnigen-gesticht te Deventer, verzoekende dat zoodanige gestichten worden opgenomen onder de inrigtingen, waarvan geene belasting naar de huurwaarde is verschuldigd; van het bestuur van het genootschap Natura Artis Magistra, te Amsterdam, die voorziening vragen tegen de onjuiste toepassing der wet, die tot hiertoe met betrekking tot het genootschap heeft plaats gehad, en van de voornaamste logementhouders te Rotterdam, die geheele of gedeeltelijke vrijstelling van de personele belasting vragen, voor datgene wat voor hun beroep onontbeerlijk is, vooral omdat zij reeds hoog in het patentregt zijn aangeslagen.

— In het voorloopig verslag van de afdeelingen der Tweede Kamer betrekkelijk Hoofdst. III. (*Buitenl. Zaken*) der Staatsbegrooting van 1858, worden bedenkingen gemaakt tegen den bouw van een vasten brug over den Rijn voor Keulen, want men is nog steeds beducht dat de Rijnvaart daardoor lijden zal, en men vraagt of de Regering in die zaak met klem heeft gehandeld. Men verlangt ook te weten wat er bepaald is omtrent de rigting van den spoorweg van Zevenaar naar Reine, en ingelicht te worden omtrent de aftapping van water uit de Maas en Zuid-Willemsvaart. Ook de zaak der Kokos-eilanden is besproken. Men wenscht te vernemen, of de Regering het in bezit nemen van die eilanden, niet door Engeland, maar door den Engelschen Gouverneur van Australië, als eene afgedane zaak beschouwt, waarop niet kan worden teruggekomen. Vele leden hebben hunne bevreemding te kennen gegeven, dat onze zendingen bij de kleinere Staten, in stede van te zijn ingekort, zijn vermeerderd.

Bij Hoofdstuk IV (*Justitie*) werd in de afdeelingen de aandacht gevestigd op de verhooging der tractementen van de mindere ambtenaren. Zonder de aanspraken van die personen te betwisten, brengt men in herinnering dat er in den lande zeer velen te vinden zijn, die in even kommervolle omstandigheden verkeeren en van een karig bestaan nog een deel voor de schatkist moeten afzonderen. In ééne afdeeling werd de wensch geuit naar eene uitbreiding van het getal Notarissen, en meende men dat de uitoefening van het notariaat, even als andere vakken, onder waarborgen van kunde en eerlijkheid, kon vrijgelaten worden. In onderscheidene afdeelingen was men de meening toegedaan dat de regeling der rijkspolicie bij de wet moest plaats hebben. Vele leden verlangden van den Minister te weten of Z. Exc. tot een vast besluit was gekomen nopens het gevangeniswezen. Men was genegen zulks aan te nemen, daar anders de Minister zulke aanzienlijke sommen niet zou hebben aangevraagd. Eenige leden drukten de hoop uit dat het besluit des Ministers gunstig voor het cellulaire stelsel zou zijn uitgevallen, en vestigden zijne aandacht op de invoering van het deportatie-stelsel, als daarmede in onmiddellijk verband staande.

's GRAVENHAGE, 20 October.

Z. M. heeft benoemd tot Substituut-Officier bij de Arrond.-Regtbank te Maastricht, Mr. B. H. M. Hanle, Advocaat voor den Hoogen Raad, en tot Notaris te Zuidbroek, arrond. Winschoten, Mr. E. H. Stheeman, Advocaat aldaar.

— Aan Mr. M. H. von Baumhauer, Referendaris bij het Ministerie van Binnenl. Zaken, is vergunning verleend tot het aannemen der Ridderorde van de IJzeren Kroon 3de kl., hem door den Keizer van Oostenrijk geschonken.

— Z. M. de Koning wordt aanstaanden Donderdag van het Loo alhier terugverwacht.

— H. M. de Koningin-Moeder is den 15den dezer te Dresden aangekomen, en zal aldaar eenige dagen vertoeven.

— Volgens de bij het Dep. van Koloniën uit Suriname ontvangen berigten van 21 Sept., blijft de gezondheidstoestand onder de bevolking aldaar voldoende, terwijl rust en orde allerwege heerschen.

— In de afdeelingen der Kamer worden heden, na de openbare zitting, onderzocht de ontwerpen nopens de slavernij in W. Indië en omtrent de geneeskunde.

— Naar men verneemt, heeft de groote meerderheid der leden, die in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de ontwerpen tot bevordering van den aanleg van spoorwegen hebben onderzocht, zich voor het, zoo noodig, ondersteunen op de eene of andere wijze, van sommige lijnen van Staatswege verklaard. Dit was bijzonder het geval met de noordoostelijke spoorwegen en met dien van Vlissingen naar Venlo. Men verneemt zelfs dat de meerderheid in vier der afdeelingen het nopens die beide hoofdpunten eens was, terwijl slechts in ééne der afdeelingen de meerderheid hare beslissing van nader te ontvangen inlichtingen heeft doen afhangen.

— Onder de geschriften en adressen van verschillenden aard, die dezer dagen aan de Staten-Generaal zijn toegezonden, ter zake van het onderwerp der spoorwegen, behoort ook een stuk in de Fransche taal, getiteld: *Chemins de fer Neerlandais*. Het is eene omvattende nota over de verschillende stelsels van aanmoediging van die wegen, door den Staat te verleenen, en de onderscheidene wijzen van aanleg en vergunning worden daarin naauwkeurig nagegaan. De slotsom is deze: dat, van alle stelsels onbetwistbaar de beste zijn: 1°. het Nederlandsche stelsel, verbindende eene tijdelijke vaste rente met onderstand voor de groote kunstwerken, dat is het meest zekere en doet het land ten spoedigste de voordeelen der spoorwegen verwerven, maar het is meest kostbaar voor de schatkist; 2°. het Fransche stelsel van den waarborg van interest met onderstand, wanneer het noodig is. Tusschen die twee stelsels eene keuze te doen, is het [illegible] dat aan de orde van den dag is, en het is van zooveel gewigt dat op te lossen, dat het nog verkieslijker zoude zijn, eene zelfs minder goede combinatie aan te nemen dan alweder eenen beslissing uit te stellen, waarop reeds zoolang gewacht is.

— De Gemeenteraad alhier heeft in hare zitting van heden tot Onder-architect benoemd den Heer F. W. van Gent JGz., te Amsterdam.

— Gisteren zijn de 18 door het Prov. Hof vrijgesproken Maleijers in vrijheid gesteld en naar Rotterdam overgebragt. Voorloopig zullen zij daar in het Zeemanshuis worden opgenomen. Het afscheid van hunne vier lotgenooten, die veroordeeld zijn, was zeer treffend. Als een bewijs van de gehechtheid, die er tusschen hen bestaat, kan strekken, dat de 18 vrijgesprokenen, Vrijdag ll. in de gevangenis teruggekeerd, hun wensch hebben te kennen gegeven, om de straffen, waartoe vier hunner makkers zijn veroordeeld, gezamenlijk te deelen, zoodat zij dan met elkaâr naar Indië konden terugreizen. Het spreekt van zelf, dat dergelijk voorstel geen ingang heeft kunnen vinden. Men ziet daaruit tevens, hoe weinig begrip de bedoelde lieden van de hier bestaande strafregtspleging hebben. Bij hunne afreize van hier bleek op nieuw de sympathie der bevolking voor deze schepelingen; trouwens in de gevangenis hadden zij daarvan reeds vele blijken ondervonden. Ruimschoots werden zij daar van versnaperingen, brood, sigaren enz., voorzien; ook werden zij door vele aanzienlijke personen bezocht. Daaronder bevond zich ook eene dame, die vroeger in de Oost heeft gewoond. Deze heeft zich meermalen met hen onderhouden, hun mede verschillende voorwerpen ten geschenke gegeven, en eergisteren eindelijk, tot afscheid, onder eene hartelijke toespraak, elk hunner een zilveren horologie uitgereikt.

Men verwacht dat deze ontslagen schepelingen spoedig te Rotterdam zullen aangemonsterd worden om naar Indië te gaan, waartoe naar men zegt spoedig gelegenheid zal zijn.

— Te Scheveningen heeft zich eene commissie gevormd, ter inzameling van liefdegiften voor de betrekkingen van de verongelukte bemanning van de pink *de Jonge Wees*. Die ongelukkigen worden door de commissie aan alle weldenkenden dringend aanbevolen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 20 October.

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet tot wijziging van Hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting voor 1857.

Tot rapporteurs over het wets-ontwerp tot zamenstelling der regterlijke magt enz. zijn benoemd de HH. Sander, Wintgens, Mackay, de Brauw en van Deinse.

Aan de orde was de beraadslaging over de voordragt der huishoudelijke commissie ter benoeming van ambtenaren bij de griffie.

De Heer Nolthenius heeft bij deze gelegenheid de Commissie opmerkzaam gemaakt, op de mededeelingen, in de dagbladen opgenomen, van hetgeen in de sectiën voorvalt en wel vóór dat de verslagen der afdeelingen zijn gedrukt. De Commissie zegt daarop dat die ontijdige mededeelingen onmogelijk van de ambtenaren ter griffie afkomstig kunnen zijn.

Daarna is de voordragt der Commissie aangenomen, ter benoeming van den Heer P. van Alphen tot Commies en van den Heer W. van Erkelens tot 1sten klerk.

Vervolgens is het ontwerp van wet tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangen over 1858 mede aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 October.

De Prins van Wallis is alhier aangekomen en aan het Kon. paleis afgestapt. Hij zal zich over Ostende weder naar Engeland begeven.

— Donderdag ll. is eene vrouw alhier, aan eene ijlende koorts lijdende, tijdens zij eenige oogenblikken alleen was gelaten, opgestaan en uit een raam der tweede verdieping gesprongen. Terstond naar het gasthuis vervoerd, is zij spoedig overleden.

— Tusschen Creil en Liancourt (Henegouwen) zijn twee goederen-treinen die elkander opvolgden in botsing gekomen, ten gevolge van een zwaren mist. 13 rijtuigen zijn daardoor vernield, en een ambtenaar van de belastingen, die op den trein was, werd gedood.

ENGELAND.

LONDEN, 18 October.

De Koningin is uit Schotland op Windsor teruggekeerd.

— Volgens de *Observer* zal het Parlement niet vóór in Februarij worden bijeen geroepen.

— De Minister van Koloniën heeft een schrijven gerigt aan al de besturen in de koloniën, om van hen een verslag te verzoeken betreffende de verdedigingsmiddelen die zij bezitten, en hen aan te bevelen, om gedurende den vrede alle doenlijke voorzorgen te nemen voor de mogelijkheid van een oorlog, opdat de koloniën, in geval van nood, zich gedurende eenigen tijd zonder den bijstand van het moederland, zouden kunnen staande houden.

— De Regering heeft besloten eene afdeeling kanonneerbooten en ligte vaartuigen naar China te zenden, om op de rivieren aldaar werkzaam te zijn. Het nut daarvan is vroeger overtuigend gebleken.

— Hoewel het Fransche blad *Le Pays* had gemeld, dat de Bevelhebber onzer krijgsmagt in Indië, Sir Campbell, zijn hoofdkwartier te Allahabad had gevestigd, wordt dit door onze dagbladen tegengesproken. De genoemde Generaal, die door de koorts was aangetast, is gelukkig aan het herstellen.

De Generaal Jacob, die vroeger in Afghanistan heeft gestaan, is thans met zijne troepen te Multan, in Punjab aangekomen. Men gelooft dat zijne tegenwoordigheid aldaar gunstig zal werken.

Uit Lahore wordt nog gemeld, dat de Generaal van Cortlandt den oom van den nabab van Raneeh bij Sirca heeft doen gevangen nemen, omdat hij den Koning van Delhi had uitgeroepen. Hij is voor een krijgsraad gebragt, gevonnisd en opgehangen. De nabab van Raneeh zelf is ook gevangen genomen.

— De *Sindian*, een Indisch blad, meldt dat te Joudpore het kruidmagazijn door den bliksem is getroffen. Dit magazijn was in een fort, toebehoorende aan den rajah, geplaatst, en lag op eene hoogte. Niet alleen het fort, maar ook een tempel en 500 huizen zijn daardoor vernield. Meer dan 1000 lijken waren onder de puinhoopen weggehaald. Steenen van het fort zijn op 4 mijlen afstands gevonden, en een granietblok werd 6 mijlen ver geslingerd en viel op een huis dat instortte, waarbij nog 3 menschen omkwamen. Zes mijlen in den omtrek stonden de huizen te schudden.

— Te Manchester is voor de slagtoffers van den Indischen opstand 15,081 £ bijeengebragt.

— Gisteren nacht is er in de zeep-fabriek van den Heer Scott in White Cross-street een hevige brand uitgebarsten, die eerst met groote inspanning tegen den middag was gebluscht.

— Volgens de *Medical-Times* hebben zich alhier in de laatste dagen een 12-tal cholera-gevallen voorgedaan, waarvan 6 doodelijk afliepen.

— Uit China zijn weder 466,000 ℔ thee aangebragt.

— Te Dublin is het standbeeld van Thomas Moore plegtig onthuld.

— Bij Woodford is dezer dagen de zoogenaamde Koningin der Heidens overleden, in den ouderdom van 103 jaren. Zij genoot in den laatsten tijd de ondersteuning van onderscheidene menschenvrienden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 October.

De Keizer en de Keizerin zijn naar Compiègne vertrokken. HH. MM. worden door vier der Ministers vergezeld.

— De *Moniteur* maakt thans mede eene bijzondere tijding uit Bombay openbaar, en wel van 15 Sept. In genoemd presidentschap waren er geene daden van oproerigheid onder de inlandsche troepen voorgevallen, maar hunne gezindheid was niet te vertrouwen en men maakte spoed met de ontwapening. De provincie Madras was rustig, maar men vreesde voor het behoud van den vrede in de staten van Nizam. De O. I. Compagnie heeft den aankoop bevolen van 17,000 kameelen en 9000 olifanten, waaruit blijkt dat men zich eenen langdurigen veldtogt voorstelt.

— De ultramontaansche partij had het voornemen opgevat om alhier eene kolom op te rigten, ter herinnering van de afkondiging der Onbevl. Ontvangenis, in navolging van Rome; later had men dit plan echter gewijzigd, en tot de oprigting eener gedachtenis-kerk besloten. De plannen waren reeds ontworpen, toen men begreep de toestemming van den Aartsbisschop van Parijs noodig te hebben. Toen men het plan aan dien prelaat mededeelde, was het antwoord daarop: „dat men mij nooit weder over deze zaak spreke."

— Men verneemt, dat de Koningin van Madagaskar al de Franschen en Engelschen uit haar land heeft gebannen, tevens hunne goederen verbeurd verklarende. De reden hiervan zou zijn dat een Franschman, Lambert genaamd, H. M. had willen onttroonen.

— De *Siècle* heeft een artikel gewijd aan het meermalen besproken plan tot het aanleggen van een tunnel tusschen Frankrijk en Engeland. Dit plan, van den Ingenieur Thomé de Gamond afkomstig, wordt door onderscheidene kundige mannen niet voor hersenschimmig gehouden. De kosten worden op 200 mill. fr. geschat en het werk zou in 6 jaren tot stand kunnen komen.

— Op den spoorweg tusschen Orleans en Tours, hebben in de vorige week twee botsingen van treinen plaats gehad, waarbij eenige personen werden gekwetst.

— In de gemeente Verzenay is een Te Deum gezongen voor den gelukkigen afloop van den wijnoogst. Aldaar had die oogst 2½ mill. fr. opgebragt.

SPANJE.

MADRID, 16 October.

Na de weigering van den Heer Bravo Murillo, om zich met de vorming van een Kabinet te belasten, is die taak aan den Admiraal Armero opgedragen, door de Koningin benoemd tot Voorzitter van den Ministerraad. Hij zal zich echter met geene andere personen in betrekking stellen vóór de aankomst van den Heer Mon uit Rome, maar zelf de portefeuille van Oorlog en ad interim die van Binnenl. Zaken aanvaarden. De Heer Armero moet aan de Koningin verklaard hebben dat de Constitutie van 1845, gewijzigd door vrijzinnige organieke wetten, de grondslag van zijn ministerie zullen uitmaken.

— Volgens berigt uit Lissabon blijft de koortsziekte aldaar voortwoeden. In de beide laatste dagen hadden er op 84 en 54 gevallen, 34 en 24 sterfgevallen plaats.

— Het huwelijk van den Koning van Portugal zal in Mei aanst. worden voltrokken.

ITALIË.

Naar men uit Livorno meldt, zou de Engelsche Regering bij die van Piemont aanzoek hebben gedaan om den afstand van eenigen grond op den zuidelijken uithoek van het eiland Sardinië, als aanleg- en opslagplaats voor het verkeer tusschen Engeland en Indië.

— Uit Palermo verneemt men, dat er in die streken een geweldig onweder heeft gewoed. In de genoemde stad sloeg de bliksem in eene kazerne en doodde 2 soldaten, terwijl nog 23, die zich in hetzelfde vertrek bevonden, bewusteloos nedervielen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 October.

De Koning neemt voortdurend in beterschap toe, maar hij is nog uiterst zwak. Men houdt het voor zeker dat Z. M. spoedig aan den Prins van Pruissen de noodige volmagten zal verstrekken, om als Regent het beleid der regeringszaken op zich te nemen.

— Men schrijft uit Constantz: De Prins van Wallis, vergezeld van Generaal Codrington, heeft alhier vertoefd en de merkwaardigheden dezer stad in oogenschouw genomen. Vooral trok datgene zijne aandacht, wat betrekking heeft op Jan Huss, alsmede het graf van den Engelschen Aartsbisschop van Salisbury, Robert Hallum, die te Gottlieben gedurende het concilie overleden en hier in de hoofdkerk is begraven. Van hier is de Prins naar Schaffhausen en Frijburg vertrokken.

— Op voorstel van onze Regering zullen in November onderscheidene Staten van het Tolverbond eene conferentie houden, om den loop der bankbilletten in het Tolverbond te regelen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 17 October.

Onder de bescherming der Onbevlekte H. Maagd is alhier eene vereeniging tot stand gekomen ter ondersteuning der Katholieken in het Oosten. De Keizer heeft het houden van inzamelingen tot dat einde toegestaan.

— De financiële toestand alhier is bedroevend. De faillissementen zijn aan de orde van den dag, en nog niemand weet van waar de redding in die omstandigheden zal opdagen.

— Te Abrudbanya in Zevenbergen heeft onlangs een arbeider eene goudhoudende ader gevonden, die in ééne week 9100 dukaten aan goud opleverde. Deze ontdekking heeft dadelijk tot nieuwe nasporingen in die streek aanleiding gegeven.

— Te Frankfort heeft er in den nacht van 14 op 15 dezer eene hevige ontploffing plaats gehad bij den vuurwerkmaker Schunk, in een der sterkst bevolkte wijken der stad. In een oogwenk stond het geheele huis in vlam, en spoedig daarop was het een puinhoop. Genoemd huis werd bewoond door 22 personen, waaronder 14 arbeiders; slechts weinige hunner bleven ongedeerd, 11 zijn zwaar gewond naar het gasthuis gebragt, maar men hoopt er eenigen in het leven te zullen behouden. De lijken van 7 personen zijn onder de puinhoopen gevonden; dat van Schunk, van drie zijner kinderen en van twee werklieden. De vrouw van Schunk en zijne oudste dochter waren, terwijl hunne kleederen in vlam stonden, nog ontkomen, maar de dochter zal waarschijnlijk aan hare wonden bezwijken. Bij de blussching had er nog eene tweede ontploffing plaats, maar gelukkig heeft daardoor niemand letsel gekregen.

RUSLAND.

Te Petersburg doet zich de koude reeds goed gevoelen. Ook is er reeds sneeuw gevallen.

— Eene scheepsafdeeling, onder bevel van Kapt. Kutnetzoff, bestaande uit 3 korvetten en 3 stoomklipperschepen, heeft de reede van Kroonstad verlaten, met bestemming naar de Chinesche zee. De vaartuigen voeren 48 stukken en 800 koppen. Het fregat *Askold*, van 46 stukken met 475 koppen zal spoedig volgen. Volgens *le Nord* zijn die schepen niet bestemd ter versterking maar ter aflossing der scheepsmagt in de Chinesche wateren.

TURKIJE.

Te Tripoli hebben ongeregeldheden plaats gehad. De Pacha heeft terstond maatregelen genomen om die te onderdrukken, maar een groot deel der omstreken van de stad is uitgeplunderd.

— De Bey van Tunis gaat voort met de verwezenlijking der noodzakelijkste hervormingen. Zoo is thans aan de Israëlieten voorgeschreven hunne eigenaardige kleederdragt, waardoor het verschil van afkomst en godsdienst als aanschouwelijk gemaakt werd, af te leggen. Ook zal er eerlang een officieel dagblad worden opgerigt, waardoor de Regering hare handelingen en besluiten ter kennis der ingezetenen wil brengen.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 22sten October 1857, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Kohier van de belasting op de honden, over 1857.
2°. Staten van af- en overschrijving en suppletoire begrootingen van Regenten der R. C. Armen en Weezen, over 1856.
3°. Adres van de Heyder & Co., tot het leggen van een bak onder de straat.
4°. Adres van S. Meerburg Jz., tot het leggen van een stoep.
5°. Voorwaarden wegens de levering van licht- en brandstoffen.
6°. Voordragt tot het voeren van een regtsgeding tegen de Commissie van droogmaking der Huiszitten- en Meeslouwe polders.
7°. Adressen omtrent de teruggave van betaalde plaatselijke belasting.
8°. Verordening regelende de peilrekening van het levend randvee, ter verzekering van de invordering der belasting op het geslagt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN doen te weten, dat ingevolge Art. 11 van het Koninklijk besluit van 9 November 1851 (*Staatsblad* No. 142), op den 25sten November aanstaande, 's middags ten 12 ure, op het Raadhuis eene vergadering van Kiesgeregtigden zal worden gehouden, om de plaatsen aan te vullen van de Heeren:

DOMINICUS ANTONIUS SCHRETLEN,
JOHANNES ANDREAS DE FREMERY en
ADRIAANUS CORNELIS LEEMBRUGGEN,

die met het einde dezes jaars als leden der Kamer van Koophandel moeten aftreden, doch ingevolge art. 7 van bovengemeld besluit op nieuw benoembaar zijn; dat de lijst der Kiesgeregtigden, waartegen bezwaren gedurende de eerstkomende *acht* dagen bij het Gemeentebestuur kunnen worden ingeleverd, ter inzage ligt op de Secretarie dezer Gemeente, en dat de inlevering der stembriefjes, op bovengemelden dag, geschiedt van 12 tot 2 ure, waarna de bus geledigd wordt en de stemopneming plaats heeft.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 20 October 1857. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

De BURGEMEESTER, Hoofd van het Plaatselijk Bestuur te LEYDEN, doet te weten, dat op heden is ontvangen en aan den Ontvanger der directe belastingen ter hand gesteld, een op den 13den dezer maand invorderbaar verklaard vervolg-Kohier voor de belasting op het Personeel, dienstjaar 1857 en 1858, bevattende herzieningen, bevolene en gevraagde ontheffingen enz. enz.; terwijl ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,
LEYDEN, 19 October 1857. VAN LIMBURG STIRUM.

KERKNIEUWS.

AMSTERDAM, 18 October. Heden werd bij de Waalsche gemeente alhier als Predikant bevestigd Ds. F. H. Gagnebin, door zijnen ambtgenoot Ds. V. H. Guye. De bevestiger sprak naar aanleiding van I Corr. IV vs. 1 en 2 en I Petr. IV vs. 10 en 11. Des avonds deed de bevestigde zijne intrede met eene rede over Eph. VI vs. 19 en 20.

DELFT, 18 October. Ds. E. A. Zubli, Pred. bij de Waalsche gemeente alhier, en onlangs naar 's Gravenhage beroepen, heeft heden van zijne gemeente afscheid genomen, daarbij ten grondslag zijner rede leggende Hand. XX vs. 18, 20, 21, 22 en 32.

ADVERTENTIEN.

Heden ontving ik het voor mij, hare Zusters en verdere Betrekkingen zoo treurige berigt, dat mijne geliefde Dochter ELISABETH HERMINA te *Engelen*, is overleden.

LEYDEN, 15 October 1857. J. A. SUSANNA.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed tot groote droefheid zijner Kinderen en Kleinkinderen, in den ouderdom van bijna 87 jaren, de Wel-Edele Heer JACOBUS WILHELMUS VAN DEN AARDWEGH, na voorzien te zijn geweest van de H.H. Sacramenten der Stervenden.

TH. W. J. VAN DEN AARDWEGH,

LEYDEN, 18 October 1857. Uit aller Naam.

Heden overleed te *Rotterdam*, tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van 66 jaren, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder AGNES CATHARINA GERRITSEN, geb. GREBNER.

H. W. KEULS,

LEYDEN, 18 October 1857. T. J. E. KEULS, GERRITSEN.

Eenige Kennisgeving.

Op heden overleed ons jongste Dochtertje ANTOINETTE GEERTRUIDA, in den ouderdom van 10 maanden.

LEYDEN, 20 October 1857. A. JONGMANS,

A. JONGMANS, geb. SROELSTRA.

Strekkende deze zoo tot bijzondere als algemeene Kennisgeving.

Voor de vele hartelijke blijken van opregte deelneming aan de Familie KLUIT bewezen, bij het afsterven van hun geliefden Vader en Broeder, den Wel-Edel Geboren Heer W. P. KLUIT, wordt bij deze den welmeenendsten dank betuigd door

M. A. KLUIT,

Uit aller Naam.

ZOMERZORG.

Donderdag 22 October 1857, zal des namiddags ten 6 ure, Tuin en Zaal voor het Publiek gesloten zijn.

Heeren BANKETBAKKERS te *Leyden*, die zich willen belasten met den verkoop van puike Kandij, Sukade en Kruidkoek, welke eenen goeden aftrek hebben, vervoegen zich met *gefrankeerde* Brieven aan den Boekhandelaar S. G. MOERBEEK, te *Groningen*, onder de Letters M. B.

ABSHAUBBIN'S

ANTI-RHEUMATISCHE WATTEN.

Onlangs ontving ik een schrijven uit Amsterdam, waarvan ik gebruik maak den letterlijken inhoud van den Heer G. R. B...... A.. te laten volgen.

Mijn Heer! uwe bereide Watten, heb ik eens goed op de proef gesteld, ik was geheel Rhumatisch en begreep dat een enkel blaadje mij niet zou helpen, ik had van tijd tot tijd zoovele kosten gemaakt, dat ik met uwe Watten geen halve maatregel wilde nemen.

Ik heb dus een wolle deken geheel met deze Watten laten beleggen, mij van kleederen ontdaan en mij er in gewikkeld, zoodat ik rondom in de Watten lag, al spoedig vond ik eenig soulaas en binnen 40 uren was ik geheel zonder pijnen, zoodat ik door uwe Watten volmaakt genezen ben. UEd. kunt hiervan ten nutte der menschheid gebruik maken, doch wensch mijn naam niet voluit in de Dagbladen te lezen, wat ik van uwe discretie verwacht.

Mogten nog meer Rhumatische lijders dezelve vooral vroegtijdig en doelmatig gebruiken, dan zoude er niet zoovele kwalen van zulk eenen ernstigen aard bestaan, vooral bij gevatte koude, wier verouddering Rhumatique veroorzaakt, zooals pijn of stijfigheid in de leden, stijve nek, oor- en kiespijn, pijn in de nekspieren, kramp in de kuiten door het optrekken van koude vochten of ook wel door de zenuwen ontstaan; steenpuisten, zweeren, brandwonden, roos en huiduitslag, genezen zij zeer spoedig en leiden vroegtijdig gebruikt zelfs geheel af. De prijs is 25 Cents het blad.

Hoofd-Depôt bij A. BREETVELT, Az., te Delft, die tot bewijs der echtheid de Biljetten onderteekent.

Verdere Depôts:

A. van 't Hooft, Leyden, Maarsmansteeg, bij de Vischmarkt.	W. A. Hoek, Schiedam.
J. H. Keller, Rotterdam, West Wagenstraat.	Geb. Kauling, Gouda.
A. Reynardt, idem, Hoogstraat, bij de Oostpoort.	Geb. Kauling, Alphen.
J. J. Vollaerts, Woerden.	J. L. B. Gribling, Maassluis.
Lonink en C°., 's Hage, Veenenstraat, bij de Wijn...	W. F. den Uil, Schoonhoven.
Wouter Fleysier, Vlaardingen.	J. R. van Mansum, Hillegom.
D. Boon, Briele.	A. K. Beausar, Sommelsdijk.
W. Pures, Gorinchem.	L. den Ouden, Zoetermeer.
A. D. Liveu, Dordrecht.	A. Heymans, Overschie.
L. Sakkers, Vianen.	A. v. d. Doef, Wateringen.
W. J. van Gemeren, Leerdam.	P. Kind, Maasland.
A. van Wassenaar, Delfshaven.	Mej. de Wed. van Duin, Lier.
	A. Bols, Nieuwkoop.
	Mej. W. Volkering, Naaldwijk.
	Mej. de Wed. C. van der Meer, Noordwijk.

Bij de Wed. W. C. BOCK, Breedestraat te *Leyden*,

Dépôt

van Chocolade van de Heeren F. J. H. DEKKER te Amsterdam en PH. SUCHARD te Neuchatel. Van Thee van de Heeren OTTO ROELOFS EN ZOON te Amsterdam. Van Tabak en Sigaren van de Heeren BECKER & ZOON & EVERS te Amsterdam.

Wed. VAN HAANSBERGEN EN DUTILH,

IN

BRANDSTOFFEN, BINNEN- EN BUITENLANDSCHE BIEREN,

Bloemmarkt, Wijk IV, N°. 156 en Apothevarsdijk Wijk VI, N°. 32,

bevelen zich bij voortduring minzaam aan tot het leveren van Engelsche, Belgische en Pruissische Steenkolen, puike Gaz-Coke, Turf en Hout, alsmede Engelsche Vuurmakers, verder tot al datgene wat tot het vak van Brandstoffen behoort. Voorts zijn zij ruim voorzien van Engelsche, Beijersche en Hollandsche Winter-Bieren, in onderscheidene soorten tot zeer billijke prijzen.

Heden Woensdag 21 October

des namiddags ten 5 ure, verkoopen de Boekhandelaren GEBROEDERS VAN DER HOEK ten slotte de overige Werken betreffende Dicht- en Letterkunde, voorts de Mengelwerken, alsmede de Boeken over Opvoeding, Onderwijs en Taalkunde.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, geven uit:

Dr. F. E. J. CRUGER.

GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE,

DOOR DE EENVOUDIGSTE PROEVEN TOEGELICHT.

Naar de derde Hoogduitsche uitgave voor Nederland bewerkt, door W. M. LOGEMAN. Met ruim 400 in den Tekst gedrukte Houtsnee-Figuren; 2de Deel *f* 1.20.

Een Boek, dat er geheel op berekend is, om den Lezer in staat te stellen zich zelven en anderen de grondwaarheden der Physica aanschouwelijk te maken, zonder het gebruik van kostbare werktuigen en toestellen, alleen met behulp van Papiertjes, Glaasjes en Bakjes, die iedereen bij de hand heeft, en eenige Metaaldraden, Plankjes, Houtjes en Glasbuizen, die gemakkelijk voor weinige Stuivers te verkrijgen zijn.

Met nog een deeltje, dat ter Perse is, is dit werk geheel compleet. Het buitengewoon groote debiet dat daaraan nu reeds te beurt valt, maakt overigens elke aanbeveling overbodig.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 19 October.

Tarwe, Jarige 20 cts, Nieuwe 40 cts lager moeielijk te verkoopen; goede en puike Jarige *f* 10.— à *f* 10.75; mindere *f* 8.— à *f* 9.50, goede en puike Nieuwe *f* 11.— à *f* 11.30; mindere *f* 8.75 à *f* 10.75. Rogge tot vorige prijzen minder begeerd, *f* 6.40 à *f* 7.60. Gerst, Winter *f* 6.10 à *f* 6.70; dito Zomer *f* 5.80 à *f* 6.70.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 12.20 tot *f* 13.30, Pruissische Rogge *f* —.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 19 October.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND. Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{1}{4}$	$62\frac{1}{4}$	$62\frac{1}{4}$
Dito Certificaten	3	„	$74\frac{15}{16}$	75	—
Dito dito	4	„	$95\frac{11}{16}$	$95\frac{3}{4}$	$95\frac{11}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	„	88	$88\frac{1}{4}$	$88\frac{1}{4}$
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	„	$145\frac{1}{4}$	146	$145\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4	„	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
BELGIE	$2\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	„	$50\frac{1}{2}$	51	$50\frac{5}{8}$
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	„	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	$1\frac{1}{4}$	„	$25\frac{1}{16}$	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{1}{16}$
Dito Obligatiën	3	„	$41\frac{3}{4}$	$41\frac{7}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	„	$36\frac{5}{8}$	$36\frac{13}{16}$	$36\frac{9}{16}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	„	$43\frac{5}{16}$	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{5}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	„	$103\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	„	$102\frac{3}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	„	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{3}{4}$	—
Dito 1840	4	„	$84\frac{7}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4	„	$84\frac{3}{8}$	$84\frac{1}{2}$	—
Dito dito Nieuwe	4	„	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	„	—	—	—
Certificaten van dito	6	„	$65\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	„	$153\frac{1}{2}$	$153\frac{3}{4}$	—
Dito Obligatiën	4	pCt.	$78\frac{5}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	„	—	—	—
Dito	4	„	—	—	—
Dito Metall.	5	„	$71\frac{5}{8}$	$71\frac{7}{8}$	$71\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	5	„	$83\frac{3}{4}$	$84\frac{1}{8}$	$83\frac{7}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	„	$37\frac{3}{16}$	$37\frac{3}{8}$	$37\frac{3}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5	„	$97\frac{1}{2}$	—	—
SARDINIE	5	„	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	$4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	$4\frac{1}{2}$	„	$26\frac{3}{4}$	$26\frac{7}{8}$	—
GRENADA, Obligatiën	$3\frac{1}{4}$	„	$17\frac{9}{16}$	$17\frac{5}{16}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	„	$17\frac{15}{16}$	$18\frac{1}{4}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van DE WED. LA LAU.